

LETOKRUHY

ČASOPIS ŽIAKOV SOŠ LESNÍCKEJ V BANSKEJ ŠTIAVNICI

ročník 2016/2017

číslo 2

cena **50** eur centov ;)

Ako dopadol tohtoročný lesnícky deň
v BOTANIKE? – str. 18

Čo je to
Modrá Dážďovka?

Pätnásť minútový koncert
kukučky metalistky – str. tri

Pätnásť minútový koncert kukučky metalistky – str. 3

Navždy sa zachová – str. 4

Potulky sokoliarov v Horných Salibách – str. 5

Dnešné deti – str. 8

Neboli ste na lyžiarskom? – str. 9

Rozhoduj o Európe – str. 10

(Dobrí) Ľudia, zlé veci – str. 11

Návod, ako zvíťaziť – str. 13

Lesy a práca lesníka – str. 14

Život Modrej Dážďovky – str. 15

Lesnícke dni 2017 – str. 17

Listové tajomstvá – str. 19

Zúčastnili sme sa – str. 20

Lúčenie so štvrtákmi – str. 21

ÚVODNÍK

alebo vstalý z popola

Milí moji čitatelia. Som rád, že ste sa rozhodli otvoriť tento zväzok papierov. A ak ste sa rozhodli ho aj kúpiť, za to vám z celého srdca ďakujem.

Prešlo veľmi veľa rokov, odkedy sa na našej škole začali vydávať Letokruhy. Kedysi a to nebolo až tak dávno, začali tento časopis žrať a rozvrátavať červíky. Z dierek boli zrazu diery... a zrazu bol celý – fuč.

Lenže teraz – držíte v rukách zombieho. Ešte to nie je celkom oživená mŕtvola. Len trošku. To, čo ho oživuje a

čo ho dokáže oživiť, ste len VY. Alebo Ty, ak Ťa tak, milý čitateľ, môžem v súkromí oslobovať.

Tvoje oči oživujú moje slová, teplo Tvojich rúk mi dáva život, Tvoja blízkosť ma robí živým. Bez Teba by som bol len taká obyčajná kopa „šmirákov“ pohodená kdesi v kúte. Vďaka Tebe ma aj pochválili. A dostal som aj diplom. Za to, že som prišiel na jednu súťaž a tam si ma prečítali, pozreli a ostrým okom aj slovom ma udreli.

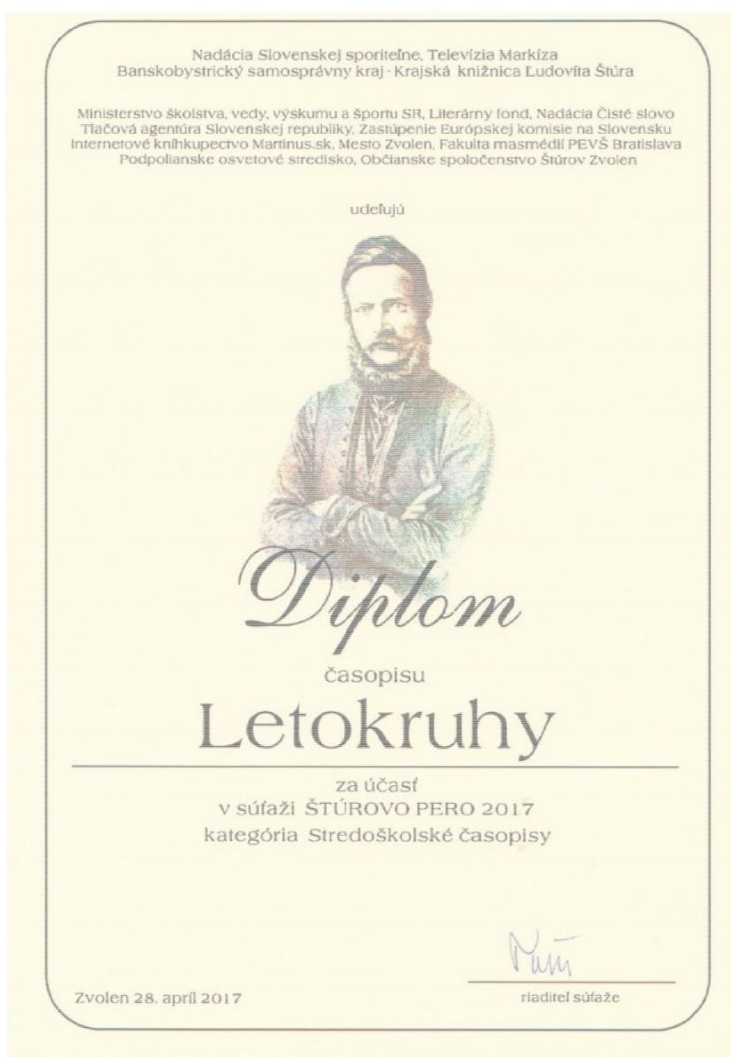
Vieš, až tak veľmi som sa im nepáčil, veď komu by sa už len páčilo také malé Letokružiatko (akým ma nazvala jedna milá profesorka, ktorá na mňa myslela, aj keď som bol mŕtvy a mŕkvy). Ale boli radi, že ma tam po dlhom čase znova vidia. Mohol by som sa volať aj Fénix, ako ten bájnny vták. Ten tiež ožil.

Možno ani Tebe sa veľmi nepáčim. Raz však už nebudem Letokružiatko, ale poriadny valibuk. Chcel by som vyrásť, ale neviem rásť zo vzduchu. Potrebujem teplo. Aj to tlačiarenské, ale hlavne teplo rúk a milých slov. Zohreješ ma?

A... áno viem, to by už bolo príliš, ale... keby si veľmi chcel, milý čitateľ, môžeš ma aj nakrmiť. Mám veľmi rád príbehy a zaujímavé veci, ale nepohrdnem ani pekným obrázkom či fotkou. Alebo tajničkou. Keby si teda chcel... môžeš mi niečo pod zub nechať v modrej schránke, ktorú nájdeš v škole s nálepkou Letokruhy. Alebo mi to poslať online poštou na mail (vzadu). Bol by som nesmierne rád.

Ale teraz Ťa už nebudem zdržovať, otoč stranu a... prajem príjemné čítanie. ☺

Tvoj Fénix

Taká malá ANKETA (hodiny etickej výchovy v prváckych a druháckych triedach)

Poznáte časopis Letokruhy?

ÁNO 45 NIE 10

MOŽNO 1

Kúpili by ste si nové číslo časopisu Letokruhy?

ÁNO 25 ♥ NIE 13

NEVIEM 17

Pätnásť minútový koncert kukučky metalistky

dojmy prváka Samuela Kučku z imatrikulačiek

Pokúsím sa vám opísať imatrikulačky na našej škole z pohľadu prváka. Všetky tie chvíle strachu, ale aj očakávania, čo nás vlastne čaká. Všetci boli napätí a nervózne čakali, kým nás všetkých zavolajú. Pamätám si ten deň, akoby to bolo včera. Sedeli sme v izbe a na poslednú chvíľu si opakovali „Lesníčku hymnu“. Všade bolo pomerne ticho. Zrazu sme počuli bubny. Sedeli sme napäto v izbe a očakávali blížiacich sa štvrtákov. Napokon prišli a my sme išli s nimi do pripravenej telocvične. Báli sme sa. Posadali sme si na stoličky a plní očakávania a aj strachu sme pozerali na pódium, posed

a štvrtákov, oblečených v čudných kostýmoch. Veľa štvrtákov som už poznal, ale zaujímavé bolo, že bol medzi nimi aj môj najlepší kamarát a krstný zároveň. Moderátor bol tiež môj dobrý kamarát a tak som

už trochu tušil, čo sa stane. Začali vyvolávať izby. Zaradom. Samozrejme, naša bola posledná a tak sme sa pozerali, ako prváčikovia trpia a dúfali sme, že my to nebudem mať až také strašné. Asi uprostred vyvolávania som pochopil, na čo je vlastne posed. „Zlí“ prváčikovia, si tam išli „vykukať“ odpustenie za svoje nevhodné správanie. Posed mal na starosti môj najlepší kamarát a tak som sa tam ocitol aj ja. Predviedol som pätnásť minútový koncert kukučky metalistky. Chvíľa oddychu a na rad prišla moja izba. Našou úlohou bolo zaspievať „V hlbkej doline...“. Túto pesničku som nepočul 100 rokov, ale nejako sme začali spievať. Žiaľ, neskutočne falošne a preto nás radšej stopli. Dostali sme

teda druhú šancu a zaspievali „Lesnícku hymnu“. Potom sme sa odobrali na pódium ku sudcom, aby sme si vypočuli rozsudok a vytrpeli všetky rany. Prehol som sa cez diviaka a dostal opaskom. Kým som sa spamätal, na krk mi zavesili gaštan (symbol prváka na lesníckej škole, ktorý by si mal zvesiť len vtedy, keď je už sa správa ako správny „lesák“) a do rúk vložili imatrikulačný list. Všetko skončilo, pobrali sme sa do izieb a mne ešte cinkla správa od krstného, nech ho počkám. Bol som zvedavý prečo, ale ostal som milo prekvapený. Gaštan, ktorý sa „hrdo“ hojdal na krku, mi dal opatrne dolu. Pre mňa to bola tá najdojemnejšia vec, ktorú spravil za celých desať rokov, čo sa poznáme. Ďakujem.

Text: Samuel Kučka, 1.B
Foto: Peter Lacko, štvrtáci

NAVŽDY SA ZACHOVÁ...

vyzdobili sme si telocvičňu

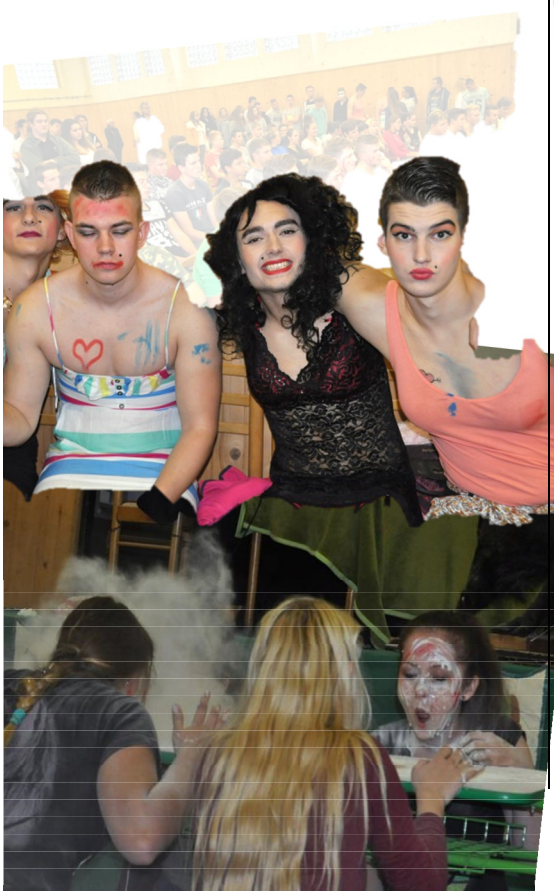
pripravili program

sfúkli sviečky,
utreli slzy

a potom sa bavili 😊

Potulky sokoliarov v Horných Salibách

Sokoliarske lovy s účasťou sokoliarov zo zahraničia

Pre väčšinu ľudí je október mesiacom jesene, suchých listov, dušičiek alebo halloweenu. Ale pre sokoliarov, je to začiatok jednej z najkrajších udalostí – lovu. Už desaťročia sa sokoliari z celého Slovenska stretávajú v tomto období, aby získali nové skúsenosti, stretli sa so starými známymi, nadobudli nové priateľstvá, ale hlavne, aby sa mohli zopár

dní plne venovať svojmu remeslu – sokoliarstvu. Ako vášnivý milovník prírody a sokoliarstva som bez váhania oslovil predsedu SKS pri SPK (vedúci klubu sokoliarov) ohľadom toho, že by sme mali záujem zúčastniť sa lovov. Navrhli sme mu teda,

že sme ochotní prebdiť počas nocí okolo dravcov

a za odmenu sme žiadali iba povolenie o zúčastnení sa na loveckých dňoch.

Mali sme šťastie, lebo s ochotou nám vyhovel. Ani sme sa nenazdali a už sme stáli pred kopou sokoliarov a ich operených spoločníkov v Horných Salibách. Moje srdce sa rozbúšilo pri pohľade na tú pestrú škálu druhovej rozmanitosti vtákov. Naskytla sa mi možnosť pozorovať a skúmať vtáky od

najmenšieho sokola až po najväčšie orly. Väčšinu ľudí by to asi extra nevyviedlo z miery, ale pre mňa sa to už len v tej

chvíli oplátilo zúčastniť sa na tých lovoch. Ešte sme sa podohadovali

s vedúcimi akcie o harmonograme loveckých dní a pobrali sme sa do nášho dočasného ubytovania, do mojej starej favoritky. Noc bola upršaná a chladná. Dohodli sme sa, že v hodinových turnusoch sa budeme striedať. Dúfali sme, že ráno prestane pršať. Neprestalo. Po raňajkách sme sa presunuli do poľovných revírov. Kvôli početnej účasti lovcov (s medzinárodným zastúpením), musel Slovenský klub sokoliarov pri SPK zaobstarat' rekordných osem revírov. Do každého revíru sa presunula skupina sokoliarov so zhodnými loveckými vlastnosťami ich dravcov (skupina orlov, skupina jastrabov spolu s kaňúrm a myšiakmi a skupina sokolov). Pridružili sme sa ku skupine jastrabov a dúfali sme, že práve u nich budeme mať najväčšiu šancu vidieť zopár pekných a úspešných útokov. Lovecký štýl jastrabovitých vtákov (spolu s myšiakom červenochvostým a kaňúrom okrúhlochvostým – pochádzajúcich zo Severnej Ameriky), je špecifický práve tým, že využívajú výbušnosť a rýchly let na kratšiu vzdialenosť. Majú kratšie krídla k pomerne dlhému telu,

preto sú stvorené na rýchle a výbušné útoky. Vďaka dlhému chvostu dokážu veľmi obratne meniť smer letu. Táto schopnosť je veľmi užitočná pri kľukatých únikových behoch menších cicavcov (králiky a zajace), ale je ešte

dočkať, lebo v ďalšej chvíli som zbadal dravca prenasledujúceho hneď guču kožušinky. Prvé z mojich nasledujúcich spomienok je intenzívne lapanie po dychu, chlad vznikajúci z premokania mojich nohavíc v okolí kolien,

premoknuté kurčatá a v opakujúcich intervaloch prebúdzania sa nedalo oddýchnuť si ani na hodinku. Moja nádcha mi to taktiež neuláhčovala. Rozhodli sme sa, že na druhý deň lovov

užitočnejšia pri prenasledovačkách v lesných porastoch. V pohone sme sa cieľavedome porozostavili do jedného pásu, pri ktorom sa striedavo rozostavili lovci s pomocníkmi. Postavil som sa vedľa jedného pána sokoliara, korý ma požiadal, aby som mu asistoval pri ulovení koristi. Poprosil ma, aby som po vymrštení jeho dravca (kaňúr) za korisťou, bežal za ním a keď sa podarí útok, tak budem musieť pevne zadržať nohy koristi (pravdepodobne zajaca), aby nedokopal na smrť dravého vtáka.

Ihď sa mi zvýšil tep a začali sa mi potiť dlane.

Čo spravím, keď náhodou zlyhám a kvôli mne sa poraní ten vták? No odpovede som sa na túto otázku nemohol

trepotajúce sa labky v mojich dlaniach a kožušina zajaca, na ktorom sedel spokojne, ale ešte ostražito jeho premožiteľ. Zrazu sa pri mne objavil pomerne zadychčaný pán sokoliar, prejavil všetku úctu k ulovenej zveri a dorazil ho, aby sa jeho premožiteľ mohol bezproblémov nakrmiť z toho, čo mu právoplatne patrí. Bol to neopísateľný zážitok. Zvyšok dňa ubehlo pomerne rýchlo. Zbadali sme ešte zopár útokov, ale kvôli pretrvávajúcemu dažďu sme boli nútení presunúť sa k ubytovacím zariadeniam. Ďalšia noc by sa dala charakterizovať dvoma slovami: chladná a upršaná. V tridsaťročnom aute

budeme sprevádzať skupinu sokolov. O tomto štýle lovu sme nemali nadobudnuté žiadne skúsenosti z praxe. Pomerne dosť nám uľahčil deň fakt, že dnes nebudeme nútení prehnať premoknuté polia, lebo väčšinu vyhľadávacej činnosti sprostredkujú poľovne vedené psy – stavače. Pravdaže, takéto psy musia byť dobre vycvičené, lebo musia jednak spolupracovať so svojím pánom, ale aj s dravým vtákom. Sokoly patria k dravcom vysokého letu, to znamená, že ich najprv sokoliar musí (pravdaže iba po jednom) vypustiť a počkať, kým sokol vykrúži do výšky 70-250 metrov. Letecká

výška závisí od druhu dravca a od vytrvalosti/snahe stúpať do výšky.

Existujú prípady, keď sokoly vystúpali aj do výšky kilometra a vyššie. Psy sa pustili a my, ktorí sme stáli naokolo sme ich napäto sledovali. Museli sme svoj pobyt v teréne čo najviac utíšiť, lebo hrabavce (bažanty a jarabice) sú veľmi dobrí bežci a s dolapením takéhoto vtáka môže mať dosť veľký problém aj dospelý pes. Približne po kilometri sme zbadali zmeravieť jedného zo stavačov. Odborne sa to nazýva vystavovanie. Zavetril pach zveri a svojím zmeraveným postojom nám to signalizoval. Sokoliari musia konať rýchlo, ak nechcú premárniť možnosť lovu. Ani sme sa nenazdali a už sme videli ako jeden sokoliar na vystretej ruke drží sokola sťahovavého. Bolo

nám vysvetlené, že sokol by sa mal poobzerať okolo seba, aby dokázal memorizovať terén okolo seba. Po minúte sa sokol zdvihol z ruky sokoliara a usilovným mávaním krídel začal stúpať do výšky.

Trvalo to aspoň tri až päť minút kým sa dostal do požadovanej výšky. Museli sme počkať na povel sokoliara, ktorý usúdil, že sokol sa nachádza v správnej pozícii, teda je nám otočený hlavou a nie chrbtom.

Mohli sme začať s plašením zveri. Všetci sme sa vrhli ku psovi, akoby sme tam zbadali nejaký poklad. Z chumáča trávy trepotavým mávaním krídel vyletel pekný urastený bažant. Sokol si stiahol svoje krídla k telu, vytvoril tvar akejsi kvapky a strmhlav padal za korisťou. Šťastie prihrlo na stranu bažanta a ten stihol zosadnúť

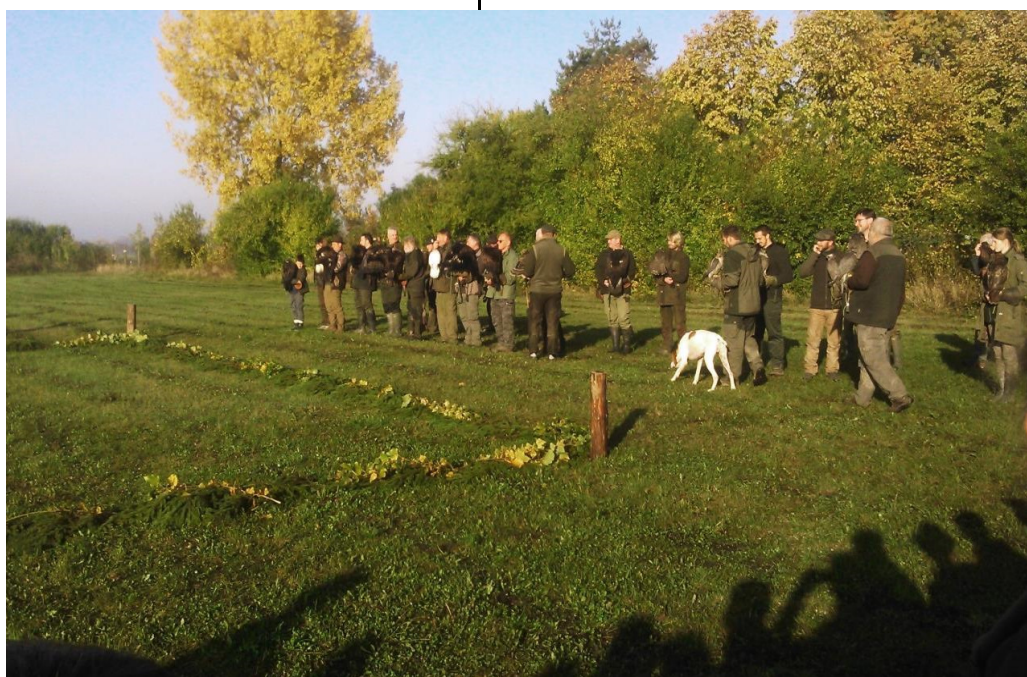
na zem chvíľočku skôr pred sokolom, ktorému tým pokazil útok. Štatisticky je iba každý druhý až štvrtý útok úspešný. Pravdaže, veľkú úlohu zohrávajú aj poveternostné podmienky a lovecké skúsenosti dravca. Celý tento proces lovu je o niekoľko stupňov komplikovanejší ako jastrabí, ale v mojich očiach je to rovnako krásne. Krásne v slova zmysle vidieť úzko spätú spoluprácu a spolunažívanie človeka so zvieratom.

Na záver by som chcel poukázať na fakt, že sokoliarstvo je umenie lovu pomocou dravých vtákov.

Sokoliari nelovia kvôli úlovku, ale pre všetku krásu okolo toho.

Verím v to, že väčšina sokoliarov sa riadi podľa tohto hesla. Som nesmierne rád, že moje skúsenosti z praxe mi to plne potvrdzujú.

Text a foto: -Póti-

„Dnešné deti milujú prepych, sú nevychované,
pohrdajú autoritami, nevážia si starších.
Odporujú rodičom a týrajú svojich učiteľov.“

Skúste odhadnúť, kto a kedy napísal tento výrok. Správnu odpoveď nájdete pod otáznikom.

Vyložené nohy na stoličke alebo lavici, odvrávanie, vyrušovanie, fajčenie cez prestávky, vyplazovanie jazyka, závislosť na mobile, spanie, nenosenie pomôcok, grganie, prdenie, posmech, pohrdanie, znevažovanie, zlá dochádzka do školy, pitie alkoholu... A keď sa zdá, že už nič dobré nepríde, zazvoní zrazu telefón.

**Pri otázke, či by som nemohla zistiť
mená dvoch žiakov z našej školy, ma
najsťôr zamrazí a uvažujem, čo asi
zase „vyviedli“.**

Hlas v telefóne ma upokojí a vysvetľuje: „Dvaja žiaci z vašej školy našli doklady mojej dcéry pri Bille a podľa adresy nás vyhľadali a priniesli nám ich. Nechceli mi povedať mená a len horko ťažko som

z nich vytiahla, kto je ich triednou učiteľkou. Určite vás poteší, že máte takých slušných žiakov a budem rada, keď im ešte raz poďakujete.“ Pátranie bolo úspešné. Boli to Ľuboš Baláž a Marek Kunst z 2.A.

A koncom januára nás potešil ešte ďakovný list Poľovníckeho združenia GAZDOVSKÁ HORA vo Vinici.

-vn-

Poľovnícke združenie GAZDOVSKÁ HORA vo Vinici týmto vyslovuje

POĎAKOVANIE

Ernestovi Terebessymu, žiakovi II.A triedy, Strednej odbornej lesníckej školy v Banskej Štiavnici, za jeho odvedenú prácu v našom kolektíve pri zimnom prikrmovaní zveri, počas víkendov a zimných prázdnin v poľovníckej sezóne 2016/17.

Neboli ste na lyžiarskom? Môžete ľutovať.

Lyžiarsky kurz SALAMANDRA RESORT 6.2.- 10.2.2017

Prišli ste o jedinečnú možnosť zdokonaľiť si základné lyžiarske zručnosti ako sú kontrola lyžiarskeho výstroja, nosenie lyží, padanie, vstávanie, chôdza,

Lyžiarskeho kurzu sa zúčastnilo 22 žiakov. 4 žiaci stáli v pondelok prvýkrát na lyžiach, 10 žiaci boli priemerní lyžiari, 8 žiaci boli lyžiari na slušnej úrovni.

Počas celého kurzu nám pomáhala pri výcviku lyžiarov začiatočníkov. Lyžiarsky kurz splnil svoju úlohu, nakoľko všetci žiaci zvládli jazdu z veľkého svahu.

Text a foto: N. Soročina,
J. Kendera, P. Brnčo

Z lanovky je svet taký krásny...

obraty, výstupy, základné postoje a lokomócie (udržanie základného lyžiarskeho postoja počas jazdy), naučiť sa rozlíšiť jazdu na sklzniciach a hranách, odšliapanie ku svahu, oblúk v obojstrannom prívrate... Jednoducho, urobiť niečo pre svoju „kondičku“ a užít si pobyt na čerstvom vzduchu so skvelou partiou.

Počasiе bolo vhodné a kurz mohol byť absolvovaný bez problémov.

Výcvik prebiehal najskôr v dvoch skupinách, neskôr sa vytvorili 3 a 4 členné skupinky, ktoré mali za úlohu zdokonaľovať svoje lyžovanie a taktiež pomáhať slabším lyžiarom. Jazdili popri nich a pomáhali im v technike ako aj pri pádoch. Zo začiatočníkov už v utorok 3 lyžovali na veľkom svahu, 1 to zvládol od stredy. Pochváliť musíme Soňu Filovú z 1.B triedy za veľmi ústretový prístup k začínajúcim lyžiarom.

Akoby to bolo bez spoločnej fotky???

A lyžujeme, lyžujeme

Občerstvenie sme si naozaj zaslúžili ☺☺☺

Rozhoduj o Európe 2017

Seminár pre stredoškolákov

Mnoho mladých ľudí nemá veľa vedomostí o Európskej únii, preto bolo cieľom tohto projektu prispieť k zvýšeniu účasti tínedžerov na verejnom dianí a snaha zapojiť ich do dialógu o politike a spoločenských otázkach. Ja osobne som sa zúčastnila na jednoduchom regionálnom stretnutí, kde sme sa zišli v počte asi 30 stredoškolákov. Stretnutie prebiehalo v zasadačka Mestského zastupiteľstva vo Zvolene. Náš deň pozostával z troch častí – predstavenia EÚ a jej inštitúcií, zjednodušenej simulácie rady EÚ a dialógu s osobami s rozhodovacou právomocou. Seminár sa začal spoločnou prácou štyroch účastníkov, ktorí mali spolu fixkou nakresliť dom. Vznikli tri rôzne domy. S garážou, so záhradou, bez komína... Napriek tomu sa každej skupine podarilo úlohu splniť a vyskúšať si, aké to v Európskej únii môže byť: mnoho názorov, mnoho vízií, ale jedna únia, jedna spolupráca a jeden cieľ: zabezpečiť mier a prosperitu pre všetkých jej občanov.

Potom sme sa pozreli na to, ako a prečo Európska únia vznikala, ako funguje, ktoré inštitúcie ju tvoria a ako sa Slovenská republika začlenila do tohto spolku. Pracovali sme pomocou informačných brožúr, odbornej literatúry a internetu. Pochopili sme, že v dnešnej dobe sme obklopení dátami a je dôležité vedieť sa v nich zorientovať a použiť tie aktuálne a v takom znení, aby boli aj ostatným zrozumiteľné. Po predstavení Európskej únie sme si vyskúšali na vlastnej koži zasadnutie Rady EÚ. Rokovať s kolegami z ďalších 27 krajín nebolo vždy jednoduché. Účastníkom bola pridelená krajina EÚ a počas celého dňa ju zastupovali a obhajovali jej názor na tému „Armáda Európskej únie“. Každý hájil svoj štát, jeho preferencie a pozíciu. Hľadanie kompromisu medzi toľkými postojmi bolo ťažké a skôr sa dalo nájsť počas zákulisných rokovaní, ako počas formálneho zasadnutia pri hlavnom stole so vzáujúcim rokovacím poriadkom. Veľmi zaujímavé bolo pre nás vyskúšať si, aké ťažké je hájiť záujmy,

ktoré sú nám osobne proti vôli a ako nedostatok informácií a prípravy môže znížiť kvalitu diskusie a šancu presadiť niečo zo svojej národnej agendy na európskej pôde.

Takto sme hlasovali

Po obedovej prestávke nasledovala časť štruktúrovaného dialógu, ktorej sa zúčastnili tri osoby s rozhodovacou právomocou. Reprezentovali miestnu, regionálnu, národnú a európsku úroveň. Rozprávali sme sa s primátorkou mesta Zvolen s pani Ing. Lenkou Balkovičovou o rôznych problémoch a snažili sa nájsť riešenia. Ďalej sme diskutovali s prednostom Mestského úradu Zvolen s pánom Ing. Jozef Mikušom a s pánom Mgr. Vladimírom Müllerom, doktorandom na Katedre medzinárodných vzťahov a diplomacie Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Seminár moderovali študentky katedry politológie z UK Bratislava a Masarykovej univerzity z Brna. Gestorom podujatia bol pán Kamil Sládek z Centra pre európsku politiku so sídlom v Bratislave. Dozvedela som sa veľa informácií, o ktorých som dovtedy nemala žiadnu vedomosť.

Netreba zatvárať oči pred problémami, ktoré sa dejú okolo nás, ale zaujímať sa o ne.

Budujeme si predsa svoju vlastnú budúcnosť. Určite sa rada zúčastní aj na ďalšom stretnutí.

Text: Vierka Balážová III.B Foto: Eleonóra Valovičová

desať

(Dobrí) Ľudia, zlé veci

72. výročie ukončenia 2. svetovej vojny – víťazstva nad najkrutejšou ideológiou, aká sa kedy zrodila v dejinách ľudskej civilizácie

Prečo robia (dobrí) ľudia zlé veci?

Z histórie a aj zo súčasnosti vieme, že ľudia sú schopní neuveriteľného násillia a krutosti. Platí to aj pre obyčajných ľudí, ktorí inak vedú slušné, každodenné životy. Napríklad mnohí nacistickí vojnoví zločinci boli v civilnom živote kultivovaní, vzdelaní, pokojní, slušní ľudia. A zrazu, pod vplyvom určitých okolností, boli schopní organizovať, či priamo vykonávať strašidelné zločiny, ktoré nemajú v histórii ľudstva obdobu.

Akými okolnosťami? Prečo počúvali hrozné príkazy? Psychológovia sa dlhodobo snažia zistiť, ako je možné, že bežní ľudia páchajú zlo. Táto otázka začala zaujímať psychológov hlavne po druhej svetovej vojne, v ktorej sa napáchalo mnoho neľudského (ľudského?) násillia. A táto otázka je aktuálna aj v dnešných

Svoje konanie veľmi často potom ospravedlňovali zvláštnymi okolnosťami, alebo tvrdili, že jednoducho poslúchali rozkazy.

časoch, keď sa vynárajú prívrženci fašizmu, neonacizmu, totalitných režimov a z informačných kanálov sa na nás valia prejavy nenávisti, konšpiračné bludy, otvorené výzvy k násilliu či likvidácii niektorých skupín obyvateľstva.

Sú takejto krutosti schopní len niektorí „šialenci“? Alebo by sa podobne zachovala väčšina z nás? Je konanie zla súčasťou ľudskej prirodzenosti? A čo je vlastne zlo?

Psychiater Jozef Hašto definuje v štyroch bodoch zlo ako:

1. Spôsobovanie bolesti, utrpenia, smútku, úzkosti, bezmocnosti
2. Poškodzovanie zdravia, skracovanie života, vraždenie
3. Obmedzovanie slobody
4. Znižovanie dôstojnosti, deindividualizáciu, dehumanizáciu, šírenie nenávisti.

Zavčas rozpoznat' zlo a postaviť sa proti nemu je veľmi dôležité, ale aj veľmi psychologicky ťažké a môže dokonca ohroziť jedincov život. Vieme, že ak v spoločnosti zavládne zlo, ľudia sa rozdelia na tri skupiny – tyranov, ich obete a tých, ktorí sa mlčky prizierajú.

A vieme, že byť súčasťou mlčiacej masy je také ľahké a bezpečné...

A naopak, vystúpiť a postaviť sa proti prúdu či prinášať obeť je také ťažké a nebezpečné...

Vedci pri skúmaní totalitných režimov a mechanizmov, ktoré sa podieľali na masovom vraždení (napr. holokaust) identifikovali niektoré ľudské prirodzené sklony. Teda našli určité ľudské prirodzené vlastnosti, ktoré môžu vyústiť do konania zla. Ak sme schopní, my jednotlivci i celá spoločnosť, včas zachytiť príznaky „deviacie“, môžeme sa (musíme!) snažiť o prevenciu... Podľa psychiatra J. Hašta

medzi prirodzenosti, ktoré môžu vyústiť do zla asi patrí:

1. Tendencia ľudí žiť v hierarchicky usporiadanom spoločenstve - teda naša vybavenosť pudom dominancie a s tým súvisiacim gestom pokory, podriadením sa. Potreba mať a poslúchať vodcu. Jednoducho povedané, ľudia sú schopní a ochotní slepo poslúchať a vykonávať rozkazy. Táto schopnosť (pud) je dokázaná mnohými zaujímavými a prekvapujúcimi experimentami (pozri Milgramov experiment).

2. Ľudská potreba patriť do spoločenstva, skupiny – strach z výsmechu, pohrdania, kritiky (kritika spôsobuje sociálnu bolesť). Výsledkom môže byť slepá lojalita, nekritické prispôbenie sa skupine. Skupina totiž môže byť aj veľmi

nekvalitná s protispoločenskými aktivitami!

3. Tendencia spoločenstva reagovať pri ohrození a zneistení hľadaním nepriateľa

– táto ľudská vlastnosť mohla byť za určitých okolností (v praveku?) záchranou pre spoločenstvo, v iných súvislostiach však môže spôsobiť obľudné zločiny. A opäť narážame na potrebu mať vodcu, slepú poslušnosť, konformitu.

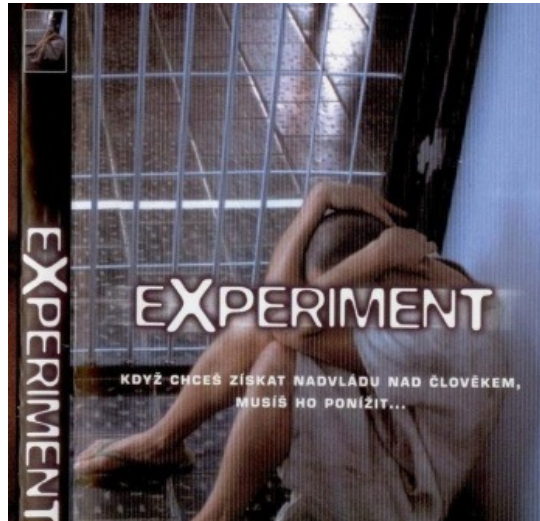
4. Moc okolností a moc pridelenej sociálnej roly – efekt definovania sa na „my a oni“

My – dobrí, oni – zlí. My ľudia, oni podľudia, menejcenní, darmožráči, paraziti, úchylní, duševne chorí, homosexuáli, nepriatelia proletariátu, socializmu atď. O sile a vplyve moci okolností a pridelenej roly na ľudí vypovedá (pozri) zaujímavý Zimbardov experiment, ktorého výsledky poznáme pod názvom „Luciferov efekt“.

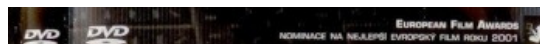
Pri zbežnom pohľade na uvedené ľudské prirodzenosti je zjavné, že za bežných

podmienok sú adaptačne priaznivou výbavou, ktorá umožňuje hladké a efektívne fungovanie spoločenstva a jedinka v ňom. Prečo sa teda dokáže spustiť mechanizmus, ktorý vedie k masovému páchaniu zla? Či sa nám to páči, alebo nie, **súčasťou ľudskej povahy je potenciál k prežívaniu emócie zlosti, nenávisti.** Neurológ, profesor Tomáš Radil vidí spoločnosť ako súbor jedincov, ktorých zlostné a nenávistné vektory sú rôzne nasmerované a nemajú jeden cieľ. Je to bežná situácia v demokratickej spoločnosti. Ak sa ale nenávistné vektory nasmerujú na jeden cieľ, na „nepriateľa“, na židov, cigánov, homosexuálov, kapitalistov, vykorisťovateľov, škodcov, parazitov, nepriateľov socializmu atď., nastáva vážny problém. Kde je vodca? Aké sú príkazy? Ako a kedy zaútočíme?

Pohotovosť k „vojne“ sa buduje **propagandou**, uplatňuje sa ctižiadostivosť jedincov a **túžba po moci**. Agresiu voči „nepriateľovi“ spriechodňuje (legitimizuje?) **dehumanizácia, odľudštenie obetí** – nadávky ako škodlivý hmyz, červy, svine, opice, dobytok. Tiež označovanie „nepriateľa“ ako fyzicky alebo psychicky menejcenného zvyšuje tendenciu ku hrubosti (kretén, kripel, menejcenná rasa atď.). Zároveň sa objavuje zvyšovanie vlastnej sebahodnoty – opájanie sa velikášskymi predstavami o sebe, o svojom národe, rase... Veľmi dôležitým spúšťačom násilia je osobnosť vodcu a jeho

Oplatí sa vidieť...

blízkych prisluhovačov. Zlovoľná autorita vodcu v kombinácii s propagandou a s prirodzeným sklonom ľudí ku poslušnosti môže pôsobiť „toxicky“ na veľkú časť spoločenstva. V dobrých časoch spoločnosť trpí psychopatom, v zlých časoch spoločnosť trpí pod psychopatom – trafil kliniec po hlavičke filozof Karl Jaspers.

Aká je prevencia rozsiahleho páchania zla?

Ľudská myseľ je schopná spraviť každého z nás láskavým alebo krutým, starostlivým alebo ľahostajným, kreatívnym alebo ničivým, a z niektorých z nás robí zloduchov. Možno to vyznie ako kliše, ale základom prevencie je asi udržiavanie demokratických princípov v spoločnosti. Sloboda jednotlivca a jeho zodpovednosť. Tolerancia a akceptácia iných. Občianska statočnosť. Schopnosť kritického myslenia. Kvalitné vzdelávanie. Neakceptovanie autoritárskych spôsobov. Odolnosť voči manipulácii. ■

Michal Diviak

dvanásť

Oplatí sa prečítať...

Návod ako zvíťaziť – netrénovať, nebehať a hlavne nespáť 😊

Majstrovstvá Slovenska detí a mládeže v Agility

V jeden slnečný som sa po sto rokoch rozhodla, že vybehnem na cvičák a skúsim s Foxami trochu potrénovať. Po roku prestávky sme sa znova dostali na parkúr a celkom to šlo. Anča si z parkúra odbiehala kam len chcela (nič iné sa od nej nedalo čakať), ale týmto som si prešla aj s Corinou, tak dúfam, že sa umúdiri. Corinka mi odbehla čisté behy a tak som sa po dlhom váhaní rozhodla požiadať o Výkonnostný zošit (ten je treba na oficiálne preteky).

Poslala som žiadosť a hneď som sa prihlásila na naše prvé oficiálne preteky. Normálny človek si najprv spraví nejaké tie skúšky alebo obyčajné preteky, no ja som sa odhodlala hneď na Majstrovstvá Slovenska detí a mládeže v Agility. Nastal čas zúčtovania a pomaly som začala prichádzať na všetky tie prekážky, ktoré s Corou nemáme natrénované. Mali sme za sebou iba dva tréningy a ja som sa posnažila spraviť aspoň tie hlavné prekážky (látkový tunel, kruh, slalom..), ktoré bývajú na takýchto pretekoch. Bol týždeň pred pretekmi.

Pes bol doma a ja na internáte, takže nervozita sa prehlbovala. Zavolala som kamarátke Lucinke, ktorá so mnou trénuje, aby mi na „cvičák“ zobrala aj Coru a prebehla si to s ňou. Po dlhom prehováraní

ustúpila a zobrala ju. Celý večer som jej potom vyvolávala ako bolo a dostala som z nej odpoveď: „Super, zabehla som si s ňou jeden parkúr a potom sa pobili s Giou, tak už nebehalá“. Táto informácia ma dostala. Nevedela som, že či je to dobre alebo nie, ale povedala som si, že nejako už len bude. Na druhý deň som zbalila psa a išla k Lucke do Hornej Stredy. Na mieste sme sa zaregistrovali, dostali balíčky, vybehali psov a čakali na prvú obhliadku. Na parkúr sme vytiahli našu ambicióznú trénerku Lenku, aby nám trochu poradila. Parkúr sme sa snažili zapamätať. Aj keď tých 20 prekážok niekedy nejde do hlavy, nejako sme to zvládli. Nastal prvý beh. Coru som vybehala, ukázala jej piškótku, (ktorú som nenápadne vložila do vrečka) a psa položila na štart. Prvý beh bol super. Boli sme trochu pomalé, ale to sa stáva. Mali sme jedno odmietnutie, keď mi Corina prebehla myslenú čiaru tunela. Vyvesili výsledky a tretie miesto patrilo nám. Druhý beh bol lepší a rýchlejší, ale tiež sme mali jedno odmietnutie, aj keď neviem za čo. Za druhý beh sme mali prvé miesto. Boli sme tam od siedmej ráno do deviatej večer. Všetci hladní a unavení čakali na výsledky. Začalo sa od tretieho miesta. Tam sa umiestnila baba s Foxinou, druhé mal chalan s foxom a prvé... . Michaela Krajčovičová a Corina Laro Slovakia. Bolo to neuveriteľné. Prišla som tam, zobrala pohár, zagratalovala a odišla. Začali vyhlasovať Large a tam vyhrala Lucka (ktorá vlastne tiež moc nebehá a jej pes je asi najpomalšia Bordera na svete..) ale vyhrali a to je hlavné. Kamarát nám hneď zobral poháre a začal sa s nimi fotiť. ■

Text a foto: Krajčovičová Michaela, 4.B

LESY a PRÁCA LESNÍKA

úvaha Patrika Pavlu z 2.A

Naše lesy – niekto ich vníma ako surovinu, iný zasa ako príležitosť dobre si zarobiť, ale len niektorí z nás ich chápú ako miesto, kde je pokoj, harmónia a počiatok celej existencie... V lese akoby sa čas zastavil a dovolil nám obdivovať jeho krásy...

Lesy boli už od nepamäti veľmi dôležitou súčasťou ľudstva. Poskytovali človeku dostatok drevnej hmoty, miesta na oddych, rekreáciu a tiež aj dostatok obživy. V minulosti si človek vážil lesy oveľa viac ako v dnešnej dobe. Ako budúci lesník dnes vidím veľký problém hlavne v čiernych skládkach odpadu, ktoré výrazne prispievajú k znečisteniu lesného prostredia a taktiež aj v nelegálnom výrube stromov

tak, že sa plochy po vyťažení stromov museli zalesniť. Medzi prvých a aj najvýznamnejších lesníkov na Slovensku, patril nepochybne Jozef Dekrét Matejovie, ktorý sa stal priekopníkom v pestovaní a ochrane lesov. Povedal:

„Zachovajme lesy pre potomstvo, lebo oni sú predpokladom udržania života na Zemi.“

Dobre, ale dosť bolo histórie. Poďme sa pozrieť, ako to vlastne vyzerá s našimi lesmi v súčasnosti. V dnešnej dobe by som veľmi kritizoval hlavne to, že takzvaná nelesnícka verejnosť si s takým prírodným bohatstvom, ako sú naše lesy, robí často čo len chce. Dnes

veľakrát pozorujem hlavne skutočnosť, že veľké lesné plochy už akoby nemali ani svojho správcu, teda horára, ktorý by sa o ne staral, a tak väčšina našich

lesov zbytočne chátra a starne. Taktiež je dnes problémom aj veľmi zbytočné odlesňovanie lesných plôch kvôli výstavbe

rôznych obchodov, nákupných centier atď.

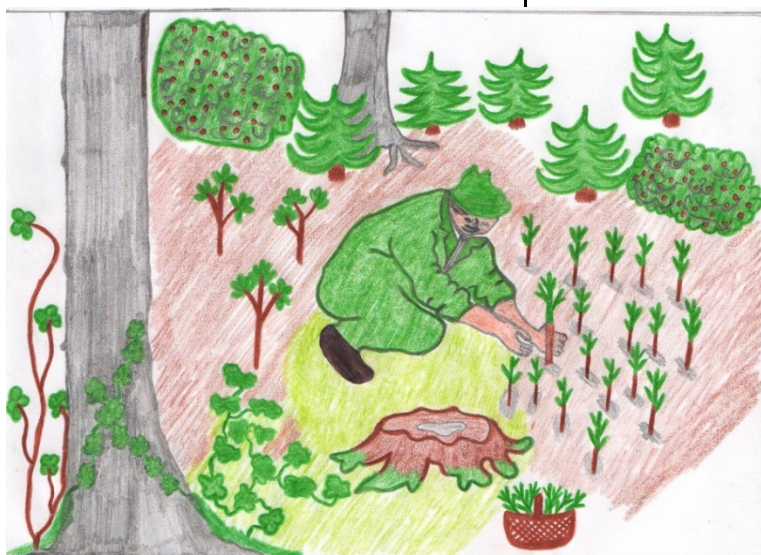
V súčasnosti je trendom hlavne to, že záujem o lesnícke povolanie čoraz viac a viac klesá.

Nemali by sme dopustiť, aby toto povolanie v budúcnosti úplne zaniklo.

Pracovnou náplňou lesníka je hlavne riadiť a zabezpečovať práce v lese tak, aby sa zachovala trvalá existencia kvalitných lesov na jemu zverenom území. Poslaním je chrániť lesné prostredie pred škodlivými a rušivými činiteľmi, a samozrejme, dôležité je aj starať sa o lesnú zver. Lesník vo svojom povolaní nemá presne stanovenú pracovnú dobu, ale musí sa o les starať nepretržite a za každého počasia. O tomto poslaní by mala nelesnícka verejnosť byť informovaná a oboznamovaná, pretože je to práca, ktorá je dôležitá a treba si ju vážiť. Ak ľudská nerozvážnosť dopustí, aby sa lesy čoraz viac a viac poškodzovali, raz na to doplatíme my všetci!

Pri súčasnom tempe, spolu so zamorením ovzdušia, lesnými požiarimi, čiernymi skládkami odpadu a nelegálnou ťažbou dreva, môžu lesy úplne zmiznúť z povrchu Zeme už za 50 až 90 rokov...

Text a ilustrácie: Patrik Pavla 2.A

a pytliactve. Už za čias panovania cisárovnej Márie Terézie, bol vydaný lesný poriadok, ktorý nariadoval starostlivosť o lesy a ich ochranu

Život Modrej Dážďovky

Modrá Dážďovka. Tento možno trochu zvláštny názov môžete vídavať na našej internátnej nástenke, môžete ho počuť na našich stretnutiach, alebo nájsť ho napísaný kdesi na dverách záchodov aj so smajlíkom ☺.

Čo je to tá Modrá Dážďovka?

Jeden večer na balkóne na internáte v Banskej Štiavnici. Tam to všetko začalo. Boli sme vtedy prváčky. Na jednej z našich tradičných jarných balkónovíc, na ktorých sme pili čajík zababušené v dekách, rozmyšľali nad životom, predstavovali si krásny život v krásnom prostredí, vznikol obrovský nápad spraviť „niečo obrovské“. Splniť si naše sny a vízie o nádhernom svete v niečom, čo spolu vytvoríme, niečo, čo pomôže nášmu okoliu, niečo, čo pomôže prírode okolo nás. Začali sme vymýšľať meno – pohrali sme sa s našimi iniciálkami a vznikla Mia – Modrá, Dáška – Dážďovka. Najprv bola naša skupina tajná, „škodoradostne“ sme plánovali potajomky robiť dobré činy prospešné prírode, vedelo o nej len pár zainteresovaných ľudí. Tvárili sme sa veľmi dôležito a každú chvíľu sme vybuchli smiechom. Dlho sme stagnovali a nerozvíjali ďalej našu myšlienku, ostávalo to len pri zbieraní odpadkov pre naše potešenie – pretože nám to kazilo pekný pohľad, a pre naše

zadostučinenie, že sme aspoň trochu produktívne a pomáhame zlepšovať svet. Veľa sme snívali.

Možno aj ten pohľad z balkóna dole pod internát bol jedným z našich hlavných podnetov, prečo sme sa nad problémami životného prostredia začali aktívnejšie zaujímať – priamo sa nás to dotýkalo: tetrapakové škátule od mlieka, obaly z napolitánok, suché rožky...

A takto sa „triedi“ u nás...

Niektorým naším spolužiakom sa jednoducho nechcelo prísť ku košu a vyhodili veci **rovno von oknom**. Veď kto by chcel žiť takto? Kto by chcel mať takýto domov? Keď sa nemôžete vykloniť z balkóna, lebo sa bojíte, že na vás padne niekoho slina, alebo dokonca cigareta („Pozri, padá hviezda, želaj si niečo!“).

Plné ideálov, čo nové o prírode sa v škole, v Štiavnici naučíme, čo všetko pochopíme z toho krásneho, živého aj neživého, čo nevytvoril len človek, toho dokonalého... sme boli nemilo prekvapené prístupom svojich spolužiakov a ľudí okolo nás

k prírode. Veď predsa lesník, to nie je len práca, ťažba dreva, lov zveri... to je poslanie. Poslanie chrániť to krásne, to živé aj neživé, to prostredie, v ktorom žijeme, bez ktorého by sme neboli a na ktorom sme nevyhnutne závislí. Poslanie správať sa úctivo k sebe, k ostatným (svojmu okoliu) a k prírode (svojmu prostrediu).

Chýbal nám akýsi zodpovednejší, ohľaduplnejší a zdravší prístup k životu... nejaký výrazný vzor-tvor, ktorý by nám vravel: „Aha, tak toto nie! Takto sa to nerobí! Je toto správne?“ ...možno jedna z vecí, na ktoré súčasná spoločnosť a školstvo nekladú až taký veľký dôraz. Chýbala nám motivácia, informácie, upozorňovanie na túto dôležitú súčasť života od našich rodičov, učiteľov a verejnosti.

Začali sme si čoraz viac všímať svoje okolie. Ako vyzerá. Ako sa k nemu správame. Aký dopad má naše (a ľudí všeobecne) správanie na prírodu. Z rôznych strán sa k nám dostávajú informácie, že sa rútime do ekologickej krízy..., že vymierajú druhy... že si ničíme našu Zem.

Rozhodli sme sa teda... organizovať stretnutia pre našich spolužiakov, spraviť pre nich krúžok – priestor, v ktorom môžu povedať svoj názor, svoje nápady, kde sa môžu niečo nové naučiť, kde môžeme byť spolu

a podieľať sa na tvorbe a ochrane nášho životného prostredia, s rešpektom k ostatným organizmom. Veľkým „motorom“ je nám v tom aj ŠEK – Študentský environmentálny klub, ktorý organizuje Strom života, do ktorého sme sa prihlásili na jeseň minulého roku. Dáva možnosť mladým ľuďom od veku 14 do 26 rokov zúčastniť sa 4 seminárov zameraných na prírodu, jej krásy, jej aktívnu ochranu – spôsob, akým predstaviť a oboznámiť verejnosť o jej kráse a vzácnosti. Dáva možnosť zapojiť sa do medzinárodného programu na rozvoj seba samého – DofE – Medzinárodnej ceny vojvodu z Edinburgu.

Stretávame sa štvrtky, zvyčajne o 19:00 v klube.

Rozprávame sa o našom vzťahu k prírode, riešime aj už spomínané odpadky. Pýtame sa seba samých, čo pre nás príroda znamená a či ju je potrebné chrániť, či ju chceme chrániť. A ako ju chceme chrániť!

„Ak chceš zmeniť svet, začni sám od seba.“

Aj na intráku môžete mať kvetináče :D

Menšími, možno nepatrnými zmenami v našom každodennom živote môžeme zmeniť naše správanie a postoj k životu. Už samotná myšlienka a zamýšľanie sa nad vecami – ktoré sú pre nás už „normálne“.

Používanie igelitových vreciek, splachovanie pitnou vodou, svetelný smog, vymieranie druhov... Aký to má dopad na prírodu? Na naše zdravie a na zdravie Zeme? Snažíme sa v ľuďoch takéto zamýšľania vyvolať, podnietiť ich k nim. Aby si uvedomili... že je to aj na nich, že je to aj ich zodpovednosť.

Budúci rok sa nám možno podarí otvoriť aj oficiálny školský krúžok. Keď náhodou stretnutie dážďoviek nie je, spolužiaci sa pýtajú prečo a kedy bude ďalšie.

Oboznámili sme sa naším krúžkom aj pána riaditeľa – nápad a naše aktivity sa mu páčia a je ochotný nás v nich podporovať.

Na internáte sme navrhli umiestniť separačné koše na každú chodbu – plasty, papiere, tetrapaky... aby sme aspoň trochu vyriešili náš odpadkový problém, zdá sa, že sa tomu venuje trochu pozornosti – v súvislosti so vznikajúcou žiackou radou internátu.

Naša spočiatku takmer nereálna myšlienka (ved', čo už len spravia dve včely v celom úli alebo dva mravce v mravenisku) nabrala ozajstnú formu, rozvíja sa, realizuje, sú na ňu dobré ohlasy. Chceme pritiahnúť a zapojiť čo najviac ľudí. A ten záujem tu je. Momentálne pracujeme na daní našich myšlienok na papier, formálnom predstavení našej činnosti vedeniu školy a tiež by sme chceli využiť možnosť zo Stromu života – získať grant 500 eur na projekt súvisiaci s verejnosťou, prírodou a našou školou.

Faktom zostáva, že Modrá Dážďovka robí príjemný rozruch. A že ho nie je málo. :D

Tak nám držte palce a ak chcete, pridajte sa k nám, prídte sa pozrieť na naše stretnutia, všímajte si viac svoje okolie, nebojte sa spraviť niečo proti „normálu“, napríklad zdvihnúť obal z cukríka zo zeme.

Text a foto: Mia a Dáška

jedno z našich čajíkových stretnutí

Ako dopadol Lesnícky deň vo Zvolene...

už jedenásty ročník podujatia pri príležitosti Dňa Zeme

Tak ako to už každoročne býva, aj tento rok sa pri príležitosti Dňa Zeme, konal 21. apríla v meste lesníctva vo Zvolene v poradí už jedenásty ročník podujatia s názvom Lesnícky deň. Organizátori si pre širokú lesnícku, ale aj nelesnícku verejnosť, ako

aj pre deti, pripravili veľa zaujímavých aktivít, ukážok, ale aj množstvo potrebných a hodnotných informácií o našich lesoch, ktoré im mohli poskytnúť prostredníctvom rôznych stánkov s lesnou pedagogikou. Počasie v tento deň bolo mrazivé a nepríjemný, studený vietor neustával, ale ani to neodradilo návštevníkov tohto podujatia a s veľkým záujmom prichádzali na námestie SNP vo Zvolene, kde im lesníci z mnohých inštitúcií spolu so žiakmi z našej školy, ponúkli zaujímavý pohľad do našich slovenských lesov. Verejnosť sa mohla dozvedieť veľa poznatkov o pestovaní lesov,

ochrane lesného prostredia, ako aj o lesnej ťažbe a poľovníctve. Taktiež boli pre verejnosť pripravené aj rôzne súťaže ako napríklad súťaž MISS drevín, v ktorej mohli ľudia hlasovať za jedľu bielu, borovicu lesnú, lipu malolistú a jarabinu vtáčiu. Alebo súťaž pri príležitosti výročia lesníckeho drevárskeho múzea. Okrem iného boli pre verejnosť pripravené aj ukážky vyrezávania drevených sôch v podaní žiaka 4.ročníka Strednej odbornej školy lesníckej v Banskej Štiavnici Daniela Kopáčika, ako aj vystúpenie sokoliarov s názvom : „Pod krídlami dravcov“ v podaní ZŠ s MŠ M. Hella zo Štiavnických Baní. K tomu všetkému spríjemňovala návštevníkom priebeh tohto

chladného dňa aj nádherná ľudová hudba v podaní folklórneho súboru Poľana, ktorý okrem iného predviedol aj ľudové tance, taktiež aj ZUŠ Očová, no a aj Zvolenský fujaristi, ktorí predviedli verejnosti čaro zvuku fujary, píšťaly a drumble. Tiež sa predstavili aj trubači z Technickej univerzity vo Zvolene, ktorí odtrúbili slávnostné poľovnícke fanfáry no a verejnosť si mohla pozrieť, ako vyzerá tradičná poľovnícka pasovačka v podaní Strednej odbornej školy lesníckej v Banskej Štiavnici. Všetci sa po celý deň dobre zabávali a čerpali nové vedomosti a poznatky o lesoch, ktoré sú neodmysliteľnou súčasťou našej malebnej krajiny...

... a ako v našej Botanickej záhrade

Aj my, lesníci z Banskej Štiavnice sme chceli poukázať na význam a nevyhnutnosť našich lesov a preto sme už tradične zorganizovali 27. apríla 2017 Lesnícky deň v našej Botanickej záhrade v Banskej Štiavnici.

Počasie nám už druhý rok po sebe veľmi neprialo a preto sme boli nútení jednotlivé stanovištia s lesnou pedagogikou bohužiaľ presunúť do budovy školy, kde sme ich jednotlivito rozmiestnili po triedach a návštevníci mali tak prehľad o každom zo stanovišť.

Aj napriek zlým poveternostným podmienkam, bola návštevnosť ľudí nad očakávanie.

Sprievodcovia nám k stanovištiam s radosťou vodili zvedavé skupinky detí, ale aj budúcich žiakov, ktorí boli plní očakávania, že sa môžu dozvedieť niečo nové a zaujímavé o našich lesoch.

Na jednotlivých stanovištiach sa mohli návštevníci dozvedieť pár užitočných informácií z oblasti ochrany lesného prostredia a prírody, lesníckej botaniky, poľovníctva, pestovania lesa, lesnej ťažby, strojov a zariadení v lesníctve a mnohých ďalších odvetví lesníctva.

Tí šikovnejší, ktorí uhádli nejakú aktivitu, alebo ukázali, že niečo vedľa a správne odpovedali na pripravené otázky, boli odmenení sladkou maškrtou.

Pre návštevníkov lesníckeho dňa v Botanickej záhrade boli taktiež pripravené aj mnohé zaujímavé aktivity ako napríklad laserová strelnica, jazda na záprahu, ktorý bol poháňaný poníkom a okrem

iného si mohli návštevníci a aj deti pozrieť vystúpenie trubačov našej školy, ktorí odtrúbili slávnostné poľovnícke fanfáry a signály.

Návštevníci tiež mohli vidieť aj ukážky vábenia lesnej zveri, či už vtácej alebo vysokej- raticovej.

Priestormi našej školy sa dokonca ozýval aj zvuk heligónky, na ktorú ochotne hral náš žiak.

Bolo vidno, že tohtoročný Lesnícky deň v Botanickej záhrade si naplno užili nielen deti, ale aj tí dospelí...

Text: Patrik

Pavla 2.A

Foto: Peter Lacko

Viete, z ktorého stromu je tento list?

osemnásť

LISTOVÉ TAJOMSTVÁ

7. ročník celoslovenskej kampane LES UKRYTÝ V KNIHE na podporu čitateľskej a prírodovednej gramotnosti

„Vysoko v korunách sídli duch - ľahni si na zem a hore dívaj sa. A potom napíš báseň.“

Ján Smrek
(úryvok z básne STROMY)

Pani profesorka Veronika Dudíková, Paľko Vretenička a ja (Mia), sme 9. mája 2017 zavítali do základnej školy Jozefa Horáka v Banskej Štiavnici. Prečo? Zapojili sme sa do 7. ročníka projektu „Les ukrytý v knihe“ s témou „Listové tajomstvo“. Myšlienka „Les ukrytý v knihe“ sa zrodila v roku 2011 pri príležitosti Medzinárodného roku lesov. Cieľom je poukázať prostredníctvom kníh na význam lesa a lesníctva, ochranu životného prostredia, zvýšiť záujem detí nielen o čítanie, ale aj o voľný čas strávený v prírode a v lesnom prostredí. Kampaň umožňuje predstaviť knihu po stránke obsahovej a zároveň chce poukázať na cestu, ktorou je potrebné prejsť, aby sa z malého semenáčika stala kniha, ktorá nám odhalí svoje tajomstvá...

Keď sme prišli, rozložili sme sa a pripravili si veci pre deti. Dnes nás čakali prváčikovia. Veľmi som sa tešila, pretože menšie deti majú viac energie a chuti skúmať veci ako starší žiaci a študenti. Prvá skupina ktorá prišla, bola trochu utiahnutá a išlo to z nich ako z chlpatej deky, až na pár špekulantov, ktorí robili neplechu. Druhá skupina bola presný opak. Deti boli živé a zapájali sa. Na začiatku sme deti uvítali a predstavili sme sa im cez „šiškofón“. Tak sme nazvali našu smrekovú šišku, do ktorej sme hovorili a predstavovali sa. Ja som sa predstavila: „Ahojte deti, ja som Mia. Moja obľúbená drevina je jarabina vtáčia, lebo nám spestruje les svojimi plodmi.“ Takto sme sa všetci popredstavovali. Paľko

povedal, že jeho obľúbeným stromom je tis, lebo je jedovatý a to sa mu spája s jeho priezviskom – Vretenička. Ďalšie aktivity spočívali v tom, že sme sa hrali na les. Potom sme sa zahráli na strom, ktorý rastie. Najprv sme si predstavili les. Porozprávali sme sa o drevinách, o význame jednotlivých častí stromu, hovorili sme o základných drevinách na Slovensku. Vysvetlili sme

si funkcie lesa a ich význam pre ľudí. Deti mali uhádnuť, čo je vyrobené z dreva a odhaliť listové tajomstvá. Spoločne sme si prečítali báseň z knihy „Stromy a my“ a vyplnili pracovný list. Nasledovalo predstavenie semienok. Potom sme boli sadeničky, malé stromy a nakoniec sme stáli ako veľké stromy. Tiež sme sa hrali na poschodia lesa. Každý postupne hovoril, či je mach, koruna, kmeň alebo krík. Pri tejto aktivite sme si celkom dobre zacvičili. Keď sme deťom rozdali pracovné listy, jeden chlapec, špekulant, sa nám rozplakal, že nevie, ako sa píše šiška. Vlastne len špekuloval a chcel, aby som to napísala za neho. Ešte sme sa s nimi hrali skladačky a iné hry. Deti takto vlastne prichádzali na rôzne súvislosti a spojenosti, čo sa týka lesa a čo sa v ňom nachádza. Po našej návšteve majú deti vytvoriť lesnú pohľadnicu a poslať ju lesnému škriatkovi Silvárikovi, ktorý zaslané pohľadnice vyhodnotí. Tri najlepšie školské knižnice dostanú hodnotné ceny. Na záver sme spolu napísali odkaz lesu. Na nakreslený stromček deti nalepili listy s odkazmi, čo by chceli v lese zachovať a prečo majú radi les. Čo ma dnes prekvapilo/zarazilo? Jeden prváčik mi povedal, že sa do mňa zaľúbil a vyznával mi lásku pri odchode. Tak som sa celkom pobavila. Je dobré robiť podobné projekty a zoznamovať verejnosť s tým, čo všetko lesníci robia a akú znalosť je potrebné mať na to, aby bol človek dobrým lesníkom.

Text a foto: Mia Babíková, 2.C

<http://www.lesnapedagogika.sk/sk/zlozka.php?content=249>

ZÚČASTNILI SME SA

KOVÁČOVA BYSTRICA 2017

30. marca 2017 sa v Banskej Bystrici uskutočnil 13. ročník amatérskej umeleckej súťaže "Kováčova Bystrica", ktorá je venovaná pamiatke Michala Kováča, všestranného umelca, básnika, dramaturga, režiséra, publicistu a estéta, ktorý žil a pôsobil v Banskej Bystrici. Zúčastňujú sa na nej žiaci základných a stredných škôl,

ktorí, majú veľmi blízky vzťah k umelecko-publicistickej alebo vlastnej literárnej tvorbe. Našu školu tento rok reprezentovali žiaci 1.B triedy Magdaléna Dibdiaková v prednese prózy a Samuel Kučka v prednese poézie. Súťaže sa zúčastnili prvýkrát a odniesli si nielen hlboký umelecký zážitok, ale aj podnety, ktoré v budúcnosti pri

recitácii využijú. Aj keď nezískali žiadne ocenenie, medzi 132 účinkujúcimi sa rozhodne nestratili a našu školu reprezentovali na vysokej úrovni. Verím, že umelecký talent a potenciál, ktorý v sebe majú, budú naďalej rozvíjať.

Text: Magdaléna Dibdiaková, 1.B

Foto: Jana Lavríková

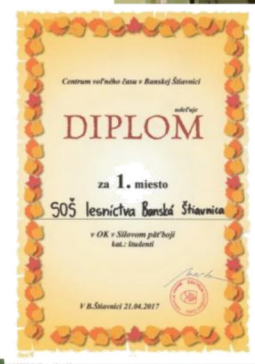
VYHRALI SME - SILOVÝ PÄŤBOJ

Dňa 21.4.2017 sa družstvo našej školy zúčastnilo Okresného kola v silovom päťboji, ktoré sa uskutočnilo v DM pri SOŠL Banská Štiavnica.

Školu reprezentovali: Belis Henrich 2.C, Brišák Richard 4.B, Sečkář Branislav 4.B, Tóth František 4.B. V poradí jednotlivcov Tóth František obsadil delené prvé miesto spolu s Barčíkom Erikom z Gymnázia A. Kmeťa, Brišák Richard skončil tretí, Sečkář Branislav – 5. miesto, Belis Henrich – 6. miesto.

Družstvo našej školy súťaž vyhralo s náskokom 94 bodov a postupuje na majstrovstvá Slovenska SŠ.

Text a foto: Juraj Kendera

NAVŠTÍVILI SME

GALÉRIU J. KOLLÁRA – VÝSTAVA EGO verzus EKO

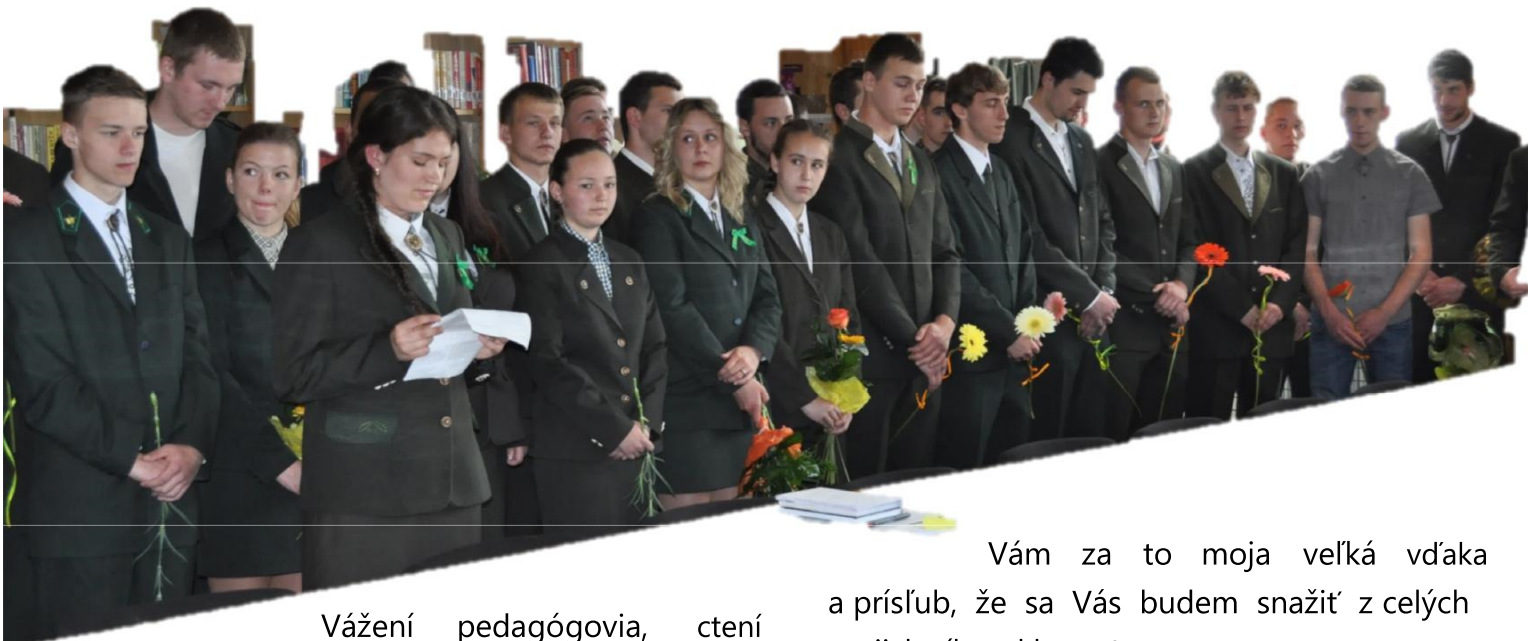

DOBROVOĽNE

Do kampane ÚSMEV AKO DAR sa zapojili aj sympatickí študenti SOŠL Ráchel a Marek. V dňoch 2.-14. mája môžeme dobrovoľným príspevkom pomôcť deťom z detských domovov, ktoré o domove iba snívajú. Foto: Janka Bernáthová

Začiatok či koniec?

Slávnostný príhovor pri príležitosti ukončenia stredoškolského štúdia

Vážení pedagógovia, ctení rodičia a milí moji spolužiaci!

V tento dôležitý deň cítim veľkú radosť a zároveň dojatie, pretože som ho očakával s istou mierou obáv, ako to všetko zvládnem a ukončím. Som veľmi rád, že sa to podarilo a že sa teraz spolu s Vami môžem podeliť o svoje pocity.

V prvom rade by som sa chcel poďakovať svojim profesorom, ktorí sa starali o to, aby som dosiahol čo najlepšie výsledky, aby ma naučili všetko, čo pre svoj budúci život budem potrebovať, aby moje študijné výsledky zodpovedali mojim schopnostiam a práci. Ďalej by som sa rád poďakoval svojim rodičom, ktorí pri mne stáli a vytvárali mi kvalitné podmienky pre moju štúdiu v podobe skvelého rodinného zázemia. V kruhu mojich najbližších som cítil atmosféru pochopenia v čase, kedy sa mi na sto percent nedarilo plniť ich očakávania v podobe známok. Ale ste moji rodičia a máte ma radi takého, aký som. Povzbudzovali ste ma, keď som to potreboval, pochválili ste ma vždy, keď bolo za čo. Patrí

Vám za to moja veľká vďaka a prísľub, že sa Vás budem snažiť z celých mojich síl nesklamať.

A vy, moji skvelí spolužiaci, vy presne viete, čo cítim v tento skvelý deň, pretože ma veľmi dobre poznáte aj z iných stránok, ktoré učiteľom a rodičom radšej neukazujem. Cítim radosť, pretože občas sa niektoré veci podarili naozaj iba s veľkou dávkou „šťastia“ a zároveň cítim úľavu, že sa to podaril. Ďakujem za štyri roky priateľstva, súdržnosti, ale aj zábavy, ktorá bol súčasťou nášho štúdia, pretože platí to, čo sme vždy hovorili: „Nejde o nič, kým nejde o život.“ A práve o to teraz ide. Ide o život a jeho nový začiatok, pretože jedna etapa môjho života končí a tá nová sa práve teraz začína.

Aj keď sme si doteraz mysleli, že rôzne teoretické písomky, praktické previerky a všetka tá námaha s tým spojená bolo to najťažšie, čo nás stretlo. Myslím, že to nebola tak úplne pravda. Ak sme dúfali, že ak toto zvládneme, budeme mať pokoj, tak už si to postupne prestávam myslieť. Uvedomujem si, že ten skutočný život sa iba začína. Že prinesie množstvo zodpovednosti, ktorú sme doteraz

nepocitovali v patričnej miere. Náš svet už zrejme nebude jedna veľká „gombička“, ale musíme sa postaviť na vlastné nohy. Je to veľká výzva, čeliť novým veciam, zvládať problémy samostatne aj keď viem, že v tej počiatočnej fáze sa môžem s dôverou obrátiť na každého z vás, či už na svojich rodičov, profesorov alebo aj spolužiakov. Ste tu pre mňa, aj keď sa štúdium končí. Budete tu stále a s týmto vedomím sa mi do ďalšej etapy môjho života vstupuje omnoho jednoduchšie. Tak teda môžem na tejto štartovacej čiare vykročiť vpred, pretože viem, že mám za sebou tím ľudí, na ktorých sa môžem spoľahnúť aj

keď cieľ je ešte v nedohľadne.

Ešte raz teda vyslovujem veľké ďakujem všetkým Vám, ktorí ste pri mne stáli. Ďakujem za pomoc, za trpezlivosť a niekedy aj za zhovievavosť. Ďakujem za zážitky a spoločné chvíle. Ďakujem.

Váš žiak, váš syn a váš spolužiak Dano.

Text: Daniel Ondrejovič, 4.A

Foto: Peter Lacko

**BUDETE NÁM
STRAŠNE CHÝBAŤ ♥**

Stredná odborná škola lesnícka v Banskej Štiavnici ďakuje všetkým partnerom a sponzorom, bez ktorých by sa Lesnícky deň v Botanickej záhrade v Banskej Štiavnici nepodaril. ☺

Partneri:

Energoland Mochovce

Slovenské elektrárne sú spoločnosťou skupiny Enel

MESTSKÉ LESY
Banská Štiavnica, spol. s r.o.

MÚZEUM
VO SVÄTOM ANTONE

Slovenské múzeum ochrany
prírody a jaskyniarstva
Liptovský. Mikuláš

p. RSDr. Jozef Hlásnik

Združenie zamestnávateľov v lesnom hospodárstve Banská Bystrica

Sponzori:

Allcom B. Štiavnica
Alica Weisová – Trotuart
BIDVEST SLOVAKIA Nové Mesto nad Váhom
COOP Jednota s.d. Žarnovica Čínsky
obchod Pleta DUŽINA Banská Štiavnica
EKONOMIC Eva Rochová B. Štiavnica
GPM VOZ s.r.o. Zvolen

GRUBE lesnícke náradie s.r.o Kováčová
HYSPA SK s.r.o.

Chrien spol. s.r.o. Zvolen IMO

Elektro Banská Štiavnica

Inmedia spol. s.r.o Zvolen Ján

Machovič EDEN Krupina

Knihy – darčeky Jolana Drbohlavová

Limas Stanislav Lihocký Krupina
Mestské lesy Banská Štiavnica
Minerály –suveníry Florens Z. Nemcová B. Štiavnica
Orange Slovensko
Pauman + s.r.o. Krupina
Picado s,r,o, Žilina
Potraviny Peter Ernek Banská Štiavnica
SLTL. S.r.o. B. Štiavnica
Sníček B. Štiavnica
Supermarket TESCO Banská Štiavnica
T mobile – telecom B. Štiavnica
Neznámy sponzor
Vladimír Stračina Mäso – údeniny Banská Štiavnica
VÚB Banka Banská Štiavnica

LETOKRUHY – časopis pre lesníkov a všetkých, ktorí vedia čítať

Vydáva: ZIS pri SOŠ lesníckej Banská Štiavnica

Redakčná rada: Dagmar Dujková, Eleonóra Valovičová, Jana Lavríková

Spolupracovali: Samuel Kučka, Peter Pobori, Norbert Soročina, Juraj Kendera, Pavol Brnčo, Vierka Balážová, M. S., Michal Diviak, Michaela Krajčovičová, Patrik Pavla, Mia Babíková, Veronika Dudíková, Denisa Prokeínová, Daniel Ondrejovič, Peter Lacko, Magdaléna Dibdiaková, Janka Bernáthová, Miroslav Ďurovič, Marek Kunst, Martin Malatínek

Grafická úprava: Dagmar Dujková

Za materiálnu podporu ďakujeme: SOŠ lesníckej Banská Štiavnica

Tlač: ZIS

Toto číslo vyšlo: 23. mája 2017

Náklad: 100 kusov

letokruhaci@gmail.com